

vybavení jeviště sloužilo až do 1932. Od 1870 stagnace, výměna hereckých generací. Rozpory mezi ochotníky vedly k osamostatnění studentů. 1881 zal. *Div. sdružení*. H. i operety, v oblíbené Javůrkovy zpěvohry, ale např. i Kvas krále Vondry XXVI., Otelo a Cisdemona. Hostovali i v okolních obcích. Studenti h. po 10 let a i jinak se podíleli na společenském životě. 1885 zal. *Měšťánská beseda* a po ní *Řemeslnická beseda*. 1892 zal. *OJ Dalimil*. Získali Obecník a veškeré vybavení včetně knihovny. Dlouholeté problémy s obsazováním ženských rolí ohrožily existenci Dalimila. Všechny spolky včetně Sokola 1892 společně okázale oslavy Komenského. Spory v Dalimilovi přesunuly ochotnickou aktivitu 1898 do *DO Sokola*, zah. Třetí zvonění. V tu dobu ODi i *Spolek katolických tovaryšů*, *Jednota sv. Josefa*, *Československá obchodní beseda*, *dělnické spolky*, *DrO soc. dem. strany*, *žákyně OS na Světlé*. 1904 ukončil činnost Dalimil, majetek přešel do Sokola. 1914-1918 se hrálo málo, spíše zábavní repertoár, např. Mušketýrova láska, Žabec, Bavorské slovo, v nevyrovnané drgii i hry se zpěvy, opera Perníková chaloupka (Humperdinck).

Po 1918 soutěživost mezi DS vyvolala výrazné oživení div. života. Charakter drgie se nezměnil, i když kvalitní hry častěji. Nejvíce Lucerna, RUR. Sokol za 35 let činnosti 156 představení, řadu her v několika reprízách. 1927 zah. v nové sokolovně Probuzeňci, dále Jízdní hlídka, Naši furianti, Paličova dcera, později i Mamzelle Nitouche (úspěch Emilie Vysušilové-Zachardové, pozdější členky opery ND v Brně). Sokol h. divadlo až do 1939. Vedle Sokola a ochotníků i žákyně Světlé, *živnostenský dorost*, *SDH*. Od 1923 *Sdružené katolické spolky* a *Akademický klub*. Kvalitní repertoár *Dělnické soubory FDTJ*, mj. Gazdina roba, Maryša, Noc na Karlštejně, Podskalák, Mrtvé moře, Balada z hadrů, Lumpacivagabundus. 1935 ukončení činnosti. Po 1939 ODi v sokolském centru a v Charitě (*Orel*). Doba odstranila nevraživost a oba DS spíše soutěžily o přízeň diváků a v uměleckých výkonech, Palackého třída 27, Na letním bytě, Poslední muž, Červený mlýn (Werner), pohádky, opereta Mé štěstí má zlaté vlasy.

Vladimír Neuman (pozdější scénograf Horáckého divadla) vytvořil výpravu asi ke třiceti představením velkomeziříčského ochotnického divadelního souboru. Na mnohých se podílel také jako režisér, v některých sám hrál. Slavné bylo uvedení Mahenova *Jánošíka* v Bálském údolí v roce 1933, po něm následovalo v roce 1934 Čapkovy drama *RUR*.

Šlépěje kultury západní Moravy 1994, č. 4, s. 3.

1945 mezi 64 popravenými i architekt Vl. Neumann, tehdy nejvýraznější postava ODi. Tragické události způsobily dočasný nezájem veřejnosti, ačkoli divadlo nabízeli nejen ochotníci, ale i Orel (Čechov, Dyk, Karafiát), *SCM*, *Junák* (Zmoudření Dona Quijota, Jezero Ukereve), zah. i Sokol (Jedenácté přikázání, Velbloud uchem jehly, Chlapci z Rybářské uličky). Po reorganizacích 1948 zah. *Div. OS*, např. Scheinpflugová, Priestley, Kvapil, Ivanov, Jirásek. Sokol ukončil činnost insc. Slepice a kostelník a Mordová rokle. Další 4 léta h. *Studentská scéna* gymnázia, 17 her v 88 představeních, např. Mikuláš Dačický z Heslova, Strakonický dudák, Slovanské nebe, Lucerna (nominace na JH), Klicpera, Makarenko, Mamzelle Nitouche, Filozofská historie, Mladá garda, pohádky, posléze z ní vznikla *Div. scéna Domu osvěty*. Divadlo na Světlé pokračovalo jako *DS Od*, mj. Goldoni, Kornijuk, Selská balada (Tvarůžek), Lidový král, Švejk, RUR. Ekonomické problémy souboru vyřešil 1957 přechod do ZK Kablo pod názvem *DS Vysočina*. Např. Pohádka o Honzovi a princezně Zlatovlásce, Vrah jsem já. 1958 došlo k definitivnímu sjednocení obou DS v ZK Kablo. Počet herců umožňoval studovat 2 hry najednou, např. Deník Anny Frankové, Limonádový Joe. 1957-1967 *DS Vysočina ZK Kablo* 21 her v 125 představeních, některá

až 9 repríz. R. I. Vítek, St. Tvarůžek, Mir. Man. Hostování v okolí. Jh. Fr. Filipovský, v operetách jh. Al. Bílková, h. Státní divadlo Brno. 1957-1959 též *DS RK Motorpalu*. Od 1959 tradice operety, např. Děvče z předměstí, Mamzelle Nitouche. Repertoár souborů se vzájemně doplňoval. 1964 ustaven JKP Vysočina, jeho součástí OS. Od 90. let amatérské divadlo Vysočina v Jupiter klubu, rozděleno na DS dospělých a *dětský soubor* (DDS). Režiséry 1979-1996 Zd. Svoboda, 1997 J. Neužil. 1990 Malá noční inventura (Horníček). Poté do 1994 nehráli (rekonstrukce objektu). 1995 Paní Marjánka, matka pluku, DDS Královna koloběžka. 1996 Sládci, DDS Honza a princezna Pampeliška. 1997 Nebe na zemi. Od 1992 v klubu Jupiter h. též soubor studentů gymnázia *Špatně zabržděno*, r. Zd. Šturma, D. Raus, E. Prešerová, hl. vlastní montáže textů, 1992 např. Vpusťte slunce, 1993-1994 Člověk především, řekl lidožrout, Sněhová královna aneb Pohádka pro otrlé děti. 1995 Historky z meziříčského podsvětí, 1996 Pohádka o Květušce (Hrubín). Ročně 1-6 představení. DS Vysočina a Špatně zabržděno i 2000. Od 1997 Velkomeziříčské hledání a setkávání, div. festival souborů středoškolačů a dospělých a DrKr ZUŠ z okr. Brno, Třebíč a Žďár nad Sázavou.

2000 WP - Špatně zabržděno, The best of voiceband

INFORMACE pro MČAD zprac. Marie Ripperová. Rkp. 1999. kART.

CCAD, s. 60, 63, 64, 389; *obr. s. 36: Slavnost v zámecké oboře, nástěnná malba v zámku ve Velkém Meziříčí, poslední třetina 18. stol.;*

DČD II, s. 292; *III*, s. 185.

Divadlo na Moravě 4, s. 126; *Vondráček III*, s. 189, 190; *Zprávy Orla* 1946.

DOLEŽAL, Zdeněk: O současnosti amatérského divadla v Jupiter klubu, s. r. o. Rkp. 1997. kART.

HISTORIE ochotnického divadla ve Velkém Meziříčí. Velké Meziříčí, ZK ROH Kablo 1966. 41 s.

NEUMANN, Vladimír - scénograf Horáckého divadla. Šlépěje kultury západní Moravy č. 4. Třebíč, MěKS 2002, s. 3. *kART.*

ZBOŘILOVÁ, Libuše: Seznam divadelních souborů Jihomoravského kraje. Rkp. 1997. 13 s. kART.

M silnic a dálnic Velké Meziříčí.

 LS Sokola 1940 modernizoval jeviště. Od 50. let 20. stol. *LD ZK Kablo*. 1975-1997 *LS JKP Vysočina* 3-4 insc. ročně, ved. H. Wehrenberger. 90. léta 22 členů různých věkových kategorií. Např. Jak čerti vyplatili čerta, Miček Flíček, Čerti na hradě, Broučci, Kašpárek se ani čerta nebojí, O pyšné koze, O červené Karulce, Sůl nad zlato, Kašpárek u Krále větrů. Za sezonu 2000/01 20 členů, 6 pohádkových titulů v 10 představeních, h. na Malé scéně Jupiter klubu, návštěvnost 740 rodičů s dětmi. V sezoně 2001/02 oslava 50. výročí zah. činnosti, výstava Padesát let loutkového divadla ve Velkém Meziříčí.

Divadlo na Moravě 4, s. 126.

VELKÉ NĚMČICE, o. Břeclav
1981 *DDS ZŠ*.

VELKÉ OPATOVICE, o. Blansko

1894 zal. *Dkr Pěveckého sdružení Hlahol*, hl. jednoaktovky a různé scénky. Postupně náročnější hry. 1910 při nastudování Maryši spolupráce novináře a spisovatele Otýna Břeňka. 1919 zal. *DTJ*, *Sokol* a konkurenční *DO Orla*. 1922 otevřen div. sál Ld, zde *DO Orla*. Sokol hrál divadlo v pekárně a později v hostinci Na Kocourku. O prázdninách h. *Feriální studentský kroužek ochotníků*. 1926-1934 místní ochotníci ve spolupráci s olomouckými představení pro účastníky kurzů pořádných zde Svobodným učením selským, v r. R. Anthona 1926 Jan Výrava, v zámeckém parku, 1927 Závodý milionů (Piskoř), 1929 Václav Hrobčický z Hrobčic, 1930 Zvíkovský rarášek, 1934 Noc na Karlštejně. 1933 otevřena nová sokolovna s moderním jevištěm, Lucerna, Bílá nemoc, Vojnarka, Drama otroků, Lumpacivagabundus.